

การส่งเสริมงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามความคิดเห็นของครูในโรงเรียน
ขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1

Student-Care Taking System Promotion y Teachers Opinion in Expansion Schools Under Kanchanaburi Primaryeducational Service Area Office 1

อัจฉรา ยืนยง,

พงษ์ศักดิ์ รวมชมรัตน์ และ มิตรภาณี พุ่มกล่อม

มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี

Atchara Yeunyong,

Pongsak Ruamchomrat and Mitparnee Pumklom

Kanchanaburi Rajabhat University, Thailand

Corresponding Author, E-Mail: itcityth07@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1. เพื่อศึกษาการส่งเสริมงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามความคิดเห็นของครูในโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 และ 2. เปรียบเทียบการส่งเสริมงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามความคิดเห็นของครูในโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน

ตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ครูผู้สอนของโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 จำนวน 256 คน โดยใช้ตารางกระจีและมอร์แกนและการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ ตามพื้นที่จัดการศึกษา เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่ามี 5 ระดับ มีความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาเท่ากับ 1.00 และค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.83 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว และทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ

ผลการวิจัยพบว่า

1. การส่งเสริมงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามความคิดเห็นของครูในโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าการปฏิบัติอยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย คือ ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล รองลงมาคือ ด้านการคัดกรองนักเรียน และด้านการส่งต่อนักเรียน

* วันที่รับบทความ: 9 กันยายน 2564; วันที่แก้ไขบทความ 16 กันยายน 2564; วันที่ตอบรับบทความ: 18 กันยายน 2564

Received: September 9, 2021; Revised: September 16, 2021; Accepted: September 18, 2021

2. การเปรียบเทียบการส่งเสริมงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามความคิดเห็นของครูในโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน โดยภาพรวม และรายด้านมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 นั่นคือครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในการทำงาน 11-20 ปี และ 21 ปีขึ้นไปมีการปฏิบัติมากกว่าครูที่มีประสบการณ์ในการทำงาน 1- 10 ปี

คำสำคัญ: ระบบงานดูแลช่วยเหลือนักเรียน; โรงเรียนขยายโอกาส; ประสบการณ์ในการทำงาน; สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1

Abstracts

The purposes of the research were to study the student-care taking promotion by teachers opinion in expansion school under Kanchanaburi primary educational service area office 1 and to compare the student-care taking promotion by teachers opinion in expansion school under Kanchanaburi primary educational service area office 1, classified by working experience.

The sample consisted of 256 teachers in expansion schools under Kanchanaburi primary educational service area office 1, obtained by disproportionate stratified random sampling according to educational area. A constructed 5-level rating scale questionnaire with content validity of 1.00 and reliability of 0.83 as a tool to collect data. The statistics employed for data analysis were percentage, mean, standard deviation. The data were treated with one-way analysis of variance and found the difference of means, and paired test were carried out according to Scheffe's method.

The results of the study were as follows:

1. The student-care taking promotion by teachers opinion in expansion school under Kanchanaburi primary educational service area office 1, the overall practiced was at a high level when considering each aspect It was found that the practice was at a high level in all aspects. Sorted in order of average value is knowing individual students, screening student and transferring students.

2. The comparison student-care taking promotion by teachers opinion in expansion school under Kanchanaburi primary educational service area office 1, classified by working experience, overall and in every aspect. There were statistically significant differences at 0.01 level. That is teachers of 11-20 and 21 years of working experience. They had a higher level of implementation than 10 years working experience.

Keywords: Student-Care taking; Expansion School; Working Experience; Kanchanaburi Primary Educational Service Area Office 1

บทนำ

ในยุคปัจจุบันจะเห็นได้ว่า การพัฒนาประเทศให้ก้าวต่อไปข้างหน้า คุณภาพของทรัพยากรมนุษย์มีผลอย่างยิ่ง โดยเฉพาะคุณภาพของเด็กถือว่ามีค่าที่สุด เพราะการสร้างทรัพยากรมนุษย์ให้มีคุณภาพต้องมีการบวนการที่เหมาะสมและต่อเนื่องในแต่ละช่วงวัยที่แตกต่างกันไป เนื่องจากมนุษย์ทุกคนมีการเรียนรู้และเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา ทำให้กระบวนการศึกษาจะต้องมีการพัฒนาและส่งเสริมศักยภาพของทุกคนตลอดจนการวางแผนการผลิตทรัพยากรมนุษย์ที่มีประสิทธิภาพ มีทั้งการพัฒนาทางด้านความรู้และทักษะด้านการดำเนินชีวิตอย่างถูกต้องทิศทาง จะทำให้ประเทศมีศักยภาพและสามารถก้าวไปได้ไกล (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2554 : 5)

ในการจัดการศึกษาจึงต้องเน้นการจัดกระบวนการเรียนที่คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ให้ผู้เรียนรู้จักประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา ให้รู้จักคิดเป็น ทำเป็น รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงาม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ เพื่อการพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ นอกจากนี้ การป้องกันและการช่วยเหลือแก้ปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นกับนักเรียนถือเป็นสิ่งสำคัญ เนื่องจากสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างมากในทุกด้านและปัญหาสังคมต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น ไม่ว่าจะเป็นปัญหาเศรษฐกิจ ปัญหาอาชญากรรม และปัญหาครอบครัว ซึ่งปัญหาเหล่านี้ถ้าไม่ได้รับการป้องกัน และแก้ไขอย่างเหมาะสม อาจก่อให้เกิดปัญหาที่รุนแรงในอนาคต และทำให้เป็นผลเสียต่อจิตใจและร่างกายของทุกคนที่เกี่ยวข้อง ดังนั้น การพัฒนานักเรียนให้เป็นไปตามเป้าหมายที่วางไว้ ต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะครูและบุคลากรทุกคนในโรงเรียน เพื่อการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างใกล้ชิดด้วยความรักและเมตตาต่อศิษย์ จึงเห็นได้ว่า บทบาทของครูมีความสำคัญอย่างมากในการดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่มีส่วนสำคัญต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของเยาวชนให้เติบโตได้ตามศักยภาพของตนเองต่อไป (กรมสุขภาพจิต, 2554 : 1)

ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน เป็นการดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพระบบหนึ่งที่กระทรวงศึกษาธิการ โดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานและกระทรวงสาธารณสุขได้ร่วมกันวางรากฐานเพื่อการพัฒนาคุณภาพนักเรียน (สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ, 2550 : 15) สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้กำหนดนโยบาย ให้สถานศึกษาทุกแห่งในสังกัด ดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ การดำเนินงานจะต้องมีผู้รับผิดชอบตามบทบาทหน้าที่ อย่างถูกต้องและมีประสิทธิภาพ เพื่อให้ให้นักเรียนทุกคนได้รับการดูแลช่วยเหลือจากครูประจำชั้น ครูที่ปรึกษา อย่างทั่วถึง โดยมีผู้ปกครอง ชุมชน หน่วยงานและองค์กรที่เกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วม ตามเจตนารมณ์ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เนื่องจากระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นการดำเนินงานที่มีขั้นตอนชัดเจน พร้อมทั้งมีวิธีการและเครื่องมือที่มีคุณภาพมาตรฐานและมีหลักฐานการทำงานที่ตรวจสอบได้ โดยมีครูประจำชั้นหรือครูที่ปรึกษาเป็นบุคลากรหลักในการดำเนินงาน และบุคลากรทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องทั้งในสถานศึกษาและนอกสถานศึกษา ได้แก่ คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง ชุมชน ผู้บริหาร และครูทุกคนมีส่วนร่วม (สำนักงาน

คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2559 : 23-30) งานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนนั้น ถือว่ามีบทบาทที่สำคัญอย่างยิ่งในการส่งเสริม พัฒนา ป้องกันและแก้ไขปัญหาที่จะเกิดขึ้นกับผู้เรียน ทำให้นักเรียนมีพฤติกรรมที่เหมาะสม มีทักษะและสามารถดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุข นอกจากนี้ การได้รู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ทำให้สามารถคัดกรองนักเรียน และสามารถจำแนกนักเรียน ออกได้เป็น 3 กลุ่ม คือ กลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยง และกลุ่มมีปัญหา ซึ่งในกระบวนการทำงานต้องอาศัยความร่วมมือจากบุคคลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการดำเนินงานจึงทำให้สามารถที่จะจัดกิจกรรมส่งเสริมและพัฒนา หรือป้องกันช่วยเหลือ และแก่นักเรียนในแต่ละกลุ่มตามระบบขั้นตอนของระบบดูแลช่วยเหลือต่อไป (กระทรวงศึกษาธิการ, 2562 : 2-7)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 มีโรงเรียนขยายโอกาสจำนวน 38 โรงเรียน (สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกาญจนบุรี, 2562 : 31-32) และทุกโรงเรียนในสังกัดได้มีการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามนโยบายของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรีเขต 1 แต่ปัญหานักเรียนที่พบในงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน นับเป็นอีกปัญหาที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 จำเป็นต้องเร่งแก้ไขเพื่อลดจำนวนการออกกลางคันของนักเรียนให้น้อยลงหรือหมดไปโดยเร็ว จากข้อมูลสารสนเทศของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกาญจนบุรี ในช่วงปี 2559 ถึง 2562 พบว่าข้อมูลในระบบดูแลช่วยเหลือที่ได้จากรายงานข้อมูลนักเรียนออกกลางคัน โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 มีจำนวนนักเรียนออกกลางคันทั้งหมด 479 คน คิดเป็นร้อยละ 0.31 สำหรับสาเหตุที่มีจำนวนนักเรียนออกกลางคันมากที่สุด คือ อพยพตามผู้ปกครอง จำนวน 276 คน ร้อยละ 57.62 รองลงมา คือ มีปัญหาการปรับตัว จำนวน 85 คน คิดเป็นร้อยละ 17.75 (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรีเขต 1, 2561 : 12)

จากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาเรื่อง การส่งเสริมงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามความคิดเห็นของครูในโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 เพื่อศึกษาการส่งเสริมงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนและเพื่อเปรียบเทียบการส่งเสริมงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 ทำให้ได้แนวทางการปรับปรุงแก้ไข และแนวทางการพัฒนาการส่งเสริมงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลในการปฏิบัติงานให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาการส่งเสริมงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามความคิดเห็นของครูในโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1
2. เพื่อเปรียบเทียบการส่งเสริมงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามความคิดเห็นของครูในโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน

ระเบียบวิธีวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูผู้สอนในโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 จำนวน 763 คน จากทั้งหมด 38 โรงเรียน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูผู้สอนในโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตาราง Krejcie & Morgan (1970 : 607-610) ที่ระดับค่าความเชื่อมั่นร้อยละ 95 จำนวน 256 คน ใช้การสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ (stratified random sampling) ตามพื้นที่จัดการศึกษา

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามแบบตรวจสอบรายการ (checklist) เกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 3 ข้อ ประกอบด้วย เพศ วุฒิการศึกษาและประสบการณ์ในการทำงาน

ตอนที่ 2 การส่งเสริมระบบงานดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามความเห็นของครูในโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) ของ Likert (1976 : 19) ชนิด 5 ระดับ จำนวน 40 ข้อ

เครื่องมือที่ใช้มีค่าความเที่ยงตรงเท่ากับ 1.00 จำนวน 40 ข้อ และมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.83

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 นำหนังสือขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล จากงานบัณฑิตศึกษา สำนักวิชาการและงานทะเบียน มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี ถึงสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 เพื่อให้ผู้วิจัยได้เก็บข้อมูล

3.2 ผู้วิจัยดำเนินการส่งแบบสอบถามทางออนไลน์ในรูปแบบ Google form ไปยังโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด จำนวน 256 ชุด ประสานงานทางโทรศัพท์ในการติดตามแบบสอบถามจากสถานศึกษา

ต่าง ๆ โดยตนเอง โดยผู้วิจัยส่งแบบสอบถามทางออนไลน์ไปยังโรงเรียนเพื่อให้กับครูในโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

4. การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ นำแบบสอบถามมาวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อหาค่าสถิติด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ

4.1 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยแจกแจงความถี่ (frequency) และร้อยละ (percentage)

4.2 วิเคราะห์การส่งเสริมระบบงานดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามความคิดเห็นของครูในโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 วิเคราะห์ข้อมูลหาค่าเฉลี่ย (mean หรือ $\bar{x}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation หรือ S.D.) จำแนกเป็นรายชื่อ รายด้านและรวมทุกด้าน โดยใช้เกณฑ์การแปลความหมายของ Best (1981 : 195) ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย ($\bar{x}$) 1.00-1.50 หมายถึง ระดับการปฏิบัติน้อยที่สุด

คะแนนเฉลี่ย ($\bar{x}$) 1.51-2.50 หมายถึง ระดับการปฏิบัติน้อย

คะแนนเฉลี่ย ($\bar{x}$) 2.51-3.50 หมายถึง ระดับการปฏิบัติปานกลาง

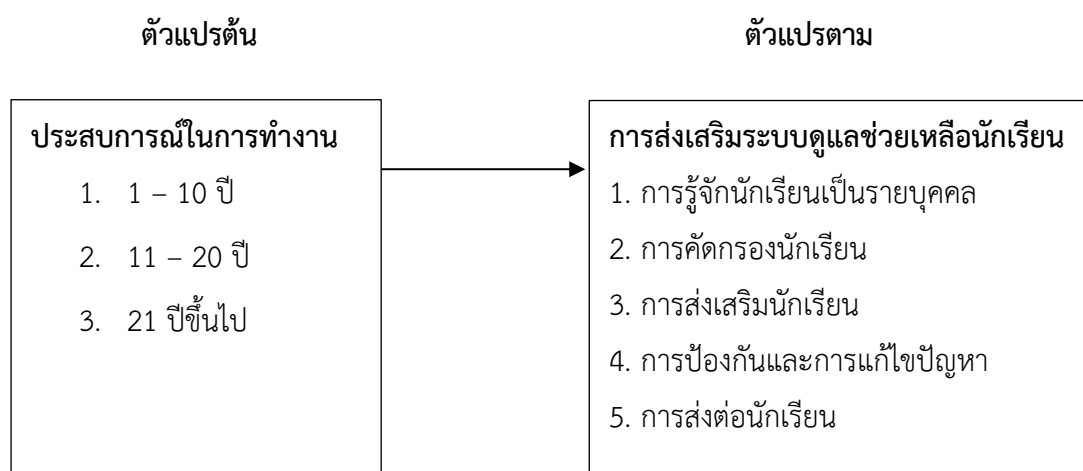
คะแนนเฉลี่ย ($\bar{x}$) 3.51-4.50 หมายถึง ระดับการระดับปฏิบัติมาก

คะแนนเฉลี่ย ($\bar{x}$) 4.51-5.00 หมายถึง ระดับการปฏิบัติมากที่สุด

4.3 เปรียบเทียบการส่งเสริมระบบงานดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามความคิดเห็นของครูในโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน โดยวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (one-way ANOVA) และการทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe)

กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากการศึกษาเรื่อง การส่งเสริมงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามความคิดเห็นของครูในโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 ซึ่งผู้วิจัยใช้กรอบแนวคิดของกระทรวงศึกษาธิการ (2562 : 2-7) ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน คือ การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล การคัดกรองนักเรียน การส่งเสริมนักเรียน การป้องกันและการแก้ไขปัญหา และการส่งต่อนักเรียน ผู้วิจัยจึงใช้กระบวนการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ดังแผนภาพที่ 1



แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผลการวิจัย

1. การส่งเสริมงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามความคิดเห็นของครูในโรงเรียนขยายโอกาสสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 โดยการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ปรากฏดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 การส่งเสริมงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามความคิดเห็นของครูในโรงเรียนขยายโอกาสสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 ในภาพรวม

การส่งเสริมงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามความคิดเห็นของครูในโรงเรียนขยายโอกาส	$\bar{x}$	S.D.	ระดับปฏิบัติการ
1. ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล	4.31	0.54	มาก
2. ด้านการคัดกรองนักเรียน	4.25	0.56	มาก
3. ด้านการส่งเสริมนักเรียน	4.23	0.60	มาก
4. ด้านการป้องกันและการแก้ไขปัญหา	4.22	0.64	มาก
5. ด้านการส่งต่อนักเรียน	4.14	0.63	มาก
รวมเฉลี่ย	4.23	0.55	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่า การส่งเสริมงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามความคิดเห็นของครูในโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 ในภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.23$) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่ามีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากทุกด้านเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยคือ ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ($\bar{x} = 4.31$) รองลงมาคือ

ด้านการคัดกรองนักเรียน ($\bar{x} = 4.25$) ด้านการส่งเสริมนักเรียน ($\bar{x} = 4.23$) ด้านการป้องกันและการแก้ไข
ปัญหา ($\bar{x} = 4.22$) และ ด้านการส่งต่อนักเรียน ($\bar{x} = 4.14$)

2. การเปรียบเทียบการส่งเสริมงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามความคิดเห็นของครูในโรงเรียน
ขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์
ในการทำงาน โดยพิจารณาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว
และทดสอบค่าเฉลี่ยรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ่ ปรากฏดังตารางที่ 2 – 3

ตารางที่ 2 การเปรียบเทียบการส่งเสริมงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามความคิดเห็นของครูในโรงเรียน
ขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กาญจนบุรี เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์ใน
การทำงาน ในภาพรวม

การส่งเสริมงานระบบดูแล ช่วยเหลือนักเรียนตามความ คิดเห็นของครูในโรงเรียน ขยายโอกาส	ประสบการณ์ในการทำงาน						F	Sig.
	1-10 ปี		11-20 ปี		21 ปี ขึ้นไป			
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล	4.17	0.54	4.38	0.54	4.48	0.49	7.24**	0.001
2. ด้านการคัดกรองนักเรียน	4.11	0.60	4.33	0.53	4.43	0.48	7.17**	0.001
3. ด้านการส่งเสริมนักเรียน	4.09	0.61	4.36	0.63	4.33	0.48	6.26**	0.002
4. ด้านการป้องกันและการแก้ไขปัญหา	4.04	0.65	4.36	0.64	4.35	0.53	8.33**	0.000
5. ด้านการส่งต่อนักเรียน	3.94	0.66	4.30	0.58	4.30	0.52	11.36**	0.000
รวมเฉลี่ย	4.07	0.55	4.35	0.54	4.38	0.46	9.42**	0.000

** ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตารางที่ 2 พบว่า การเปรียบเทียบการส่งเสริมงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามความ
คิดเห็นของครูในโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1
จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน ในภาพรวมและรายด้านทุกด้าน มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ
ทางสถิติที่ระดับ 0.01 ดังนั้น จึงทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ่ ในภาพรวม
ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ผลเปรียบเทียบเฉลี่ยรายคู่ของการส่งเสริมงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามความคิดเห็นของครูในโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กาญจนบุรี เขต 1 โดยภาพรวม

ประสบการณ์ในการทำงาน	$\bar{X}$	1-10 ปี	11-20 ปี	21 ปี ขึ้นไป
		(Sig.)	(Sig.)	(Sig.)
		4.07	4.35	4.38
1-10 ปี	4.07	-	-0.28** (0.001)	-0.31** (0.003)
11-20 ปี	4.35	-	-	-0.03 (0.944)
21 ปี ขึ้นไป	4.38	-	-	-

จากตารางที่ 3 พบว่า การเปรียบเทียบการส่งเสริมงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามความคิดเห็นของครูในโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กาญจนบุรี เขต 1 ในภาพรวม ระหว่างประสบการณ์ในการทำงาน 1-10 ปี กับ 11-20 ปี และ 21 ปีขึ้นไป มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 นั่นคือ ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงาน 11-20 ปี และ 21 ปีขึ้นไป มีการปฏิบัติมากกว่าครูที่มีประสบการณ์ในการทำงาน 1-10 ปี

อภิปรายผลการวิจัย

1. การส่งเสริมงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามความคิดเห็นของครูในโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กาญจนบุรี เขต 1 ในภาพรวม มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาารายด้านพบว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย คือ ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล รองลงมาคือ ด้านการคัดกรองนักเรียน ด้านการส่งเสริมนักเรียน ด้านการป้องกันและการแก้ไข ปัญหา และด้านการส่งต่อนักเรียน ตามลำดับ ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษาได้มีการบัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ.2546 หมวด 7 มาตรา 63 โรงเรียนและสถานศึกษาทุกแห่ง ต้องจัดให้มีระบบงานและกิจกรรมในการแนะแนว การให้คำปรึกษาฝึกอบรมแก่นักเรียน เพื่อส่งเสริมความประพฤติที่เหมาะสม ความรับผิดชอบต่อสังคมและความปลอดภัยแก่นักเรียน และสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จึงได้กำหนดนโยบายให้สถานศึกษาทุกแห่งในสังกัด ดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ การดำเนินงานมีผู้รับผิดชอบตามบทบาทหน้าที่อย่างถูกต้องและมีประสิทธิภาพ เพื่อให้ นักเรียนทุกคนได้รับการดูแลช่วยเหลือจากครูประจำชั้น ครูที่ปรึกษาอย่างทั่วถึง โดยมีผู้ปกครอง ชุมชน หน่วยงานและองค์กรที่เกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมเพื่อ

วางรากฐานเพื่อการพัฒนาคุณภาพนักเรียนตามศักยภาพของตนเองต่อไป สอดคล้องกับงานวิจัยของ จรรย์ จิตรตระกูลชัย (2555 : 18-27) ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของ ครูโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อำเภอหนองบัว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุภัตสร สุริยะ (2562 : 74-77) ได้ศึกษาเรื่อง การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนขยาย โอกาสสังกัดกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า โดยภาพรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน

2. การเปรียบเทียบการส่งเสริมงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามความคิดเห็นของครูในโรงเรียน ขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์ใน การทำงาน โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ทุกด้านมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานของการวิจัย ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะครูผู้สอนในโรงเรียนขยายโอกาสที่มีประสบการณ์ในการทำงาน 11-20 ปี และ 21 ปี ขึ้นไป มีการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนสูงกว่าครูผู้สอนในโรงเรียนขยายโอกาสที่มีประสบการณ์ใน การทำงาน 1-10 ปี ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากครูผู้สอนที่มีประสบการณ์มากสามารถดูแลและช่วยเหลือนักเรียนได้ ดีกว่าครูผู้สอนที่มีประสบการณ์น้อยกว่า เพราะเคยได้รับประสบการณ์ที่หลากหลาย จึงให้ความสำคัญกับงาน ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนและมีวิธีการในการช่วยเหลือและแก้ไขปัญหาให้นักเรียนได้ดีกว่านั่นเอง สอดคล้องกับงานวิจัยของ พรศักดิ์ ผกากรอง (2562 : 74-84) ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษาการดำเนินงานระบบ ดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 11 พบว่า อายุราชการในการปฏิบัติงานมีแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และสอดคล้องกับงานวิจัย ของ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ศิลา ขุนชำนาญ (2564: 313-328) ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารจัดการระบบการ ดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 1 พบว่า ประสบการณ์ในการปฏิบัติงานของบุคลากรมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากงานวิจัย

1. ผู้บริหารสถานศึกษาควรพัฒนางานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างต่อเนื่องอย่างสม่ำเสมอ และจริงจัง โดยเน้นการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลให้ครบทุกคน และควรหาวิธีการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ที่หลากหลาย
2. ผู้บริหารสถานศึกษาควรพัฒนางานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนด้านการคัดกรองนักเรียน โดยสร้างความตระหนักให้กับนักเรียนเห็นคุณค่าของการการตอบแบบประเมิน ให้สอดคล้องกับนโยบาย วัตถุประสงค์ และภารกิจของสถานศึกษา เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่นักเรียน

3. ผู้บริหารสถานศึกษาควรพัฒนางานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนด้านการส่งเสริมนักเรียน โดยการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมความสามารถของนักเรียนอย่างหลากหลายโดยให้สอดคล้องกับความถนัดของนักเรียนแต่ละคนหรือกลุ่มอย่างครอบคลุม

4. ผู้บริหารสถานศึกษาควรพัฒนางานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนด้านการป้องกันและแก้ไข ปัญหา โดยมีการจัดสรรงบประมาณสนับสนุนแต่ละกิจกรรมอย่างเพียงพอและเหมาะสม ตลอดจน ควรขอความร่วมมือกับผู้ปกครองและประสานงานกับบุคคลหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการป้องกันและแก้ไข ปัญหานักเรียน

5. ผู้บริหารสถานศึกษาควรพัฒนางานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนด้านการส่งต่อนักเรียน โดยมีการจัดทำข้อมูลเกี่ยวกับหน่วยงานต่าง ๆ ที่จะดำเนินการส่งต่อทั้งภายในและภายนอก โดยมีการประสาน ความร่วมมือกับหน่วยงานต่าง ๆ ที่จะรับการส่งต่อเพื่อสะดวกต่อผู้ติดต่อประสานงานทุกฝ่าย

ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาสภาพปัญหาหรืออุปสรรคในการส่งเสริมงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน เพื่อจะได้ข้อมูลในการพัฒนางานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

2. ควรศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามความคิดเห็นของครูใน โรงเรียนขยายโอกาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1

3. ควรทำการวิจัยเพื่อพัฒนารูปแบบงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่มีผลต่อคุณภาพนักเรียนใน โรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. (2562). แนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนสำหรับโรงเรียนขนาดเล็ก.

กรุงเทพมหานคร: ศรุสภาลาดพร้าว.

กรมสุขภาพจิต. (2554). คู่มือที่ปรึกษากระบวนการดูแลช่วยเหลือนักเรียน. กรุงเทพมหานคร: ยูเรนัสอิมเมจกรุ๊ป.

จรัญ จิตรตระกูลชัย. (2555). การศึกษาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อำเภอหนองบัว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 3. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.

พรศักดิ์ ผกากรอง. (2562). การศึกษาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 11. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี.

- ศิวา ขุนชำนาญ. (2564). *การบริหารจัดการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 1*. ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.
- สุภัทสร สุริยะ. (2562). *การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาสสังกัดกรุงเทพมหานคร*. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษาและผู้นำทางการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยสยาม.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2554). *มัธยมศึกษายุคใหม่สู่มาตรฐานสากล 2561 (Towards World-Class Standard Education 2018)*. กรุงเทพมหานคร: ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2559). *คู่มือการบริหารจัดการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตและแก้วิกฤติสังคม*. กรุงเทพมหานคร: ชวนพิมพ์.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรีเขต 1. (2561). *แผนงบประมาณประจำปี 2563*. กาญจนบุรี: กลุ่มบริหารการเงินและสินทรัพย์.
- สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกาญจนบุรี. (2562). *ข้อมูลสารสนเทศด้านการศึกษา จังหวัดกาญจนบุรี ปีการศึกษา 2562*. กาญจนบุรี: กลุ่มนโยบายและแผนสำนักงาน.
- สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ. (2550). *แนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์/ราชประชานุเคราะห์*. กาญจนบุรี: โฉวเฮงหมงมีเดีย.
- Best, J. W. (1981). *Research in education*. (4th ed.). Englewood cliff: Prentice Hall.
- Krejcie, R. V., & Morgan, D. W. (1970). Determining sample size for research activities. *Educational and Psychological Measurement*, 30, 607-610.
- Likert, R. (1976). *Management styles and the human component*. New York: AMACOM.